

Nr 424.

Av herrar **Rimmerfors** och **Strandh**, om skattefrihet för partiellt arbetsföra för belopp, varmed utbildningsbidrag utgår.

Frågan om de partiellt arbetsföra och deras inpassning i produktionen har de senare åren tilldragit sig ett allt större intresse. Ur den enskildes synpunkt är frågan av primär betydelse, ty den som genom ett eller annat lyte kämpar en hårdare och mera ojämn kamp än andra för att klara sin försörjning och göra sin livsinsats är givetvis i hög grad beroende av samhällets stöd och förståelse. För samhället som sådant utgör de partiellt arbetsföra ett värdefullt kapital, som riskerar att förbli outnyttjat, i händelse man försummar vissa initialinvesteringar i fråga om omskolning och arbetsberedning, och som därtill, om dessa insatser försummas, betyder socialutgifter av långt större omfattning.

En partiellt arbetsföra kan utföra ett lika kvalificerat arbete som en helt arbetsföra, under förutsättning att han får lämplig utbildning och kommer på rätt plats. Statistiska undersökningar har visat, att den genomsnittliga prestationsförmågan hos partiellt arbetsföra är åtminstone lika stor som fullt arbetsföras genomsnittliga prestationsförmåga. Man har uttryckt det så, att "det finns procentuellt minst lika många partiellt arbetsföra, vilkas arbetsförmåga är överlägsen genomsnittet av de fullt arbetsföras arbetsförmåga, som det finns fullt arbetsföra, vilkas arbetsförmåga är överlägsen genomsnittet av de fullt arbetsföras arbetsförmåga".

Även svårt invalidiserade människor har genom medicinsk och psykologisk behandling visat sig kunna inpassas i arbetslivet och som en följd av samhällets insatser på detta område bli i stånd att försörja sig själva och sina familjer. Som exempel kan nämnas en grupp av 66 svårt invalidiserade patienter (med en genomsnittlig invaliditetstid av tre och ett halvt år) av vilka inte mindre än 48 kunde återinpassas i arbetslivet efter två månaders behandling på Stockholms arbetsklinik.

Enligt en av arbetsmarknadsstyrelsen 1947—48 utförd undersökning uppgick år 1947 antalet partiellt arbetsföra, som var i behov av hjälpåtgärder av något slag, till ca 62 000, dvs. 0,92 % av befolkningen. Genom den statliga arbetsvården, som i sin nuvarande form sorterar under arbetsmarknadsstyrelsen, behandlas årligen ca 10 000 fall. Antalet partiellt arbetsföra som erhöll yrkesutbildning under 1952 uppgick till 1 141.

Statens hittillsvarande utgifter för omvårdnaden om de partiellt arbetsföra måste betraktas såsom en i hög grad vinstgivande placering. Byrådirektör Roland Ericsson i arbetsmarknadsstyrelsen anför i en artikel i Svenska socialvårdsförbundets tidskrift nr 2, 1952, som exempel, att om bara det nuvarande

genomsnittantalet av behandlade partiellt arbetsföra per år kan arbetsplaceras, detta skulle inbespara samhället 17 milj. kr. per år i socialutgifter.

Med tillfredsställelse konstateras att såväl landstingen som samtliga städer utom landsting gjort betydande insatser till lösandet av de partiellt arbetsföras problem. Även enskilda företag, industrier och sammanslutningar har visat ett ur samhällssynpunkt tacknämligt intresse för frågans lösning.

Statens egna insatser bör med tanke på det ovan antydda stora värdet av denna kategori återanpassning till arbetslivet ytterligare intensifieras. Utöver de av departementschefen i årets statsverksproposition föreslagna höjningarna av anslagen till olika former av kommunal och enskild arbetsvårdsverksamhet samt till arbetsmarknadsstyrelsens arbetsvårdsverksamhet, synes det oss vara önskvärt att de partiellt arbetsföra, som undergår utbildning, under utbildningstiden befrias från skatt å det belopp som utgår såsom utbildningsbidrag.

De från 1 juli 1953 utgående utbildningsbidragen för partiellt arbetsföra utgör per månad lägst 335, högst 385 kr. jämte i förekommande fall bidrag till bostad och uppehälle för den utbildades familj. Även om detta belopp höjes i enlighet med departementschefens förslag, kvarstår att den partiellt arbetsföre under utbildningstiden är skattepliktig för utbildningsbidraget.

Med tanke på vederbörandes ringa ekonomiska bärkraft och ovan anförda synpunkter på de statsfinansiella vinsterna på lång sikt av deras omskolning och inpassning i arbetslivet synes det oss vara lämpligt att bidraget göres icke skattepliktigt.

Med stöd av vad ovan anförts vill vi föreslå,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om prövning huruvida skattefrihet kan tillerkännas partiellt arbetsföra för det belopp, varmed utbildningsbidrag utgår.

Stockholm den 27 januari 1954.

Einar Rimmerfors.

S. Erik Strandh.
